

Huvudman

Montessoriskolan i Skene AB 556593-3503
susanne.j@montessoriparlan.se

Ärende

Tillsyn av grundskolan Montessoriskolan Pärlan i Marks kommun.

Beslut

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Montessoriskolan i Skene aktiebolag en anmärkning avseende brist rörande åtgärdsprogram. Montessoriskolan i Skene ska senast den 4 oktober 2024 vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser utredning av extra anpassningar och särskilt stöd, förebyggande arbete för trygghet och studiero, arbetet för att motverka kränkande behandling, utredning av elevers frånvaro samt undervisningens innehåll och omfattning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:5641) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2024 inlett en tillsyn av Montessoriskolan Pärlan i Marks kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Montessoriskolan Pärlan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero, arbetet för att motverka kränkande behandling, utredning av elevers frånvaro samt undervisningens innehåll och omfattning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 7 mars 2024 och 8 mars 2024. Därefter har en digital intervju hållits med lärare den 26 mars 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat delar av skolans betygskatalog för vårterminen 2023 och hela betygskatalogen för höstterminen 2023. Skolinspektionen har även granskat samtliga åtgärdsprogram, utredningar inför beslut om åtgärdsprogram samt skolans likabehandlingsplan som också omfattar en plan mot kränkande behandling.

Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har under tillsynen tagit del av samtliga aktuella åtgärdsprogram och har även ställt frågor till de intervjuade kring arbetet med att upprätta åtgärdsprogram. Vid granskning av åtgärdsprogrammen framgår att dessa i vissa delar inte uppfyller skollagens krav. Det saknas skrivningar om vilka behov eleverna har och det finns också åtgärdsprogram där föräldrarna anges som ansvariga för delar av åtgärderna. I åtgärdsprogram som ser ut att vara beslut om anpassad

studiegång framgår inte vilka ämnen som ingår i anpassningen, det vill säga vilka ämnen eller delar av ämnen som har tagits bort för eleven utan endast exempelvis att eleven inte ska gå i skolan under hela skoldagen eller att eleven ska vara hemma en dag per vecka. Vidare saknas information om vem som ansvarar för uppföljningen respektive utvärderingen i de granskade åtgärdsprogrammen. Det går därmed inte att utläsa vem som är ansvarig för uppföljning och utvärdering. Lärarna bekräftar under intervju att det kan stämma att det inte framgår vem som är ansvarig för uppföljningen av åtgärderna i åtgärdsprogrammen. Enligt rektor är det den lärare som upprättat åtgärdsprogrammet som genomför uppföljning. Elevhälsan uppger att de inte känner till att det är på detta sätt men tillägger att de gärna vill lära sig mer om hur åtgärdsprogram ska skrivas.

Rättslig reglering

Av ett åtgärdsprogram ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens åtgärdsprogram inte lever upp till författningarnas krav. Elevens behov framgår inte i åtgärdsprogrammen vilket innebär att de som är ansvariga för åtgärderna inte vet vilka behov av särskilt stöd som ska tillgodoses. Vidare framgår det inte vem som ansvarar för uppföljning respektive utvärdering av de åtgärder som har beslutats. Även om det vid intervjuer framgår att det är lärare som är ansvariga för uppföljning är det viktigt att det är tydligt även i dokumentation vem som är ansvarig. Härtill framgår av utredningen att det i beslut om anpassad studiegång inte anges vilka ämnen eller delar av ämnen som har tagits bort för eleven. Beslut om anpassad studiegång är ett ingripande beslut eftersom eleven riskerar att lämna grundskolan utan fullständiga betyg. Det behöver därmed vara tydligt för alla, både varför ett sådant beslut fattas och vilka ämnen eller delar av ämnen som eleverna får undervisning i.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Montessoriskolan i Skene aktiebolag uppfyller inte författningarnas krav i alla delar vad gäller den skriftliga utformningen av åtgärdsprogram eftersom det finns viktiga uppgifter som saknas i dokumentationen. Det har dock inte framkommit något som visar att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav avseende stödarbetet i övrigt. Mot den bakgrunden bedömer Skolinspektionen att bristen utgör en mindre allvarlig brist. Det finns därför skäl att tilldela huvudmannen en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare och elevhälsa beskriver i intervju att eleverna ges extra anpassningar vid behov. Enligt lärarna kan extra anpassningar handla om att eleverna kan få mindre uppgifter och kortare avsnitt eller att elever kan gå undan ibland och skärma av sig. På fråga om vad som händer när extra anpassningar inte ger resultat svarar såväl rektor och elevhälsa som lärare att lärarna lyfter elevärendet till elevhälsan. Lärare, elevhälsa och rektor beskriver samstämmigt att efter det att ärendet lyfts med elevhälsan startas en pedagogisk utredning och att rektorn sedan fattar beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram. Vid intervju med elevhälsan framgår att särskilt stöd exempelvis kan innebära att en resursperson ger stöd. Det finns också en mindre flexibel grupp där elever som behöver det kan få stöd av elevhälsopersonal. Det framgår vidare vid intervjuer att trots att det inte i åtgärdsprogrammen anges vem som är ansvarig för uppföljning och utvärdering så följer lärare upp åtgärderna.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 5 § skollagen).

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i

elevers utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att det finns en fungerande process i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Såvitt Skolinspektionen kan bedöma är det tydligt hur rutinerna ser ut och att elever ges de extra anpassningar de behöver samt att behov av särskilt stöd i de fall sådana behov uppmärksammas utreds. Vidare framgår att det efter utredning fattas beslut om åtgärdsprogram. Det har inte framkommit något som visar att de elever som bedömts vara i behov av särskilt stöd inte ges stöd. Skolinspektionen bedömer sammantaget, bortsett från den ovan påtalade bristen avseende åtgärdsprogram, att huvudmannen arbetar i enlighet med författningarnas krav inom området extra anpassningar och särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero samt motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av samtliga genomförda intervjuer framgår att skolan arbetar för att förebygga trygghet och studiero samt för att motverka kränkande behandling. Det finns rutiner för att kartlägga behov av trygghetsskapande åtgärder genom bland annat trivselenkäter och rastvakter. Det förebyggande arbetet för att skapa studiero på enheten bedrivs exempelvis genom att eleverna har fasta platser i klassrummet och insamling av mobiltelefoner. Det framgår vidare att det finns ordningsregler på skolan, vilka är välkända bland eleverna.

Huvudmannen har lämnat in likabehandlingsplaner som också omfattar planer mot kränkande behandling för två läsår. Skolinspektionen har tagit del av dessa. Planerna innehåller trygghetsförebyggande åtgärder och beskrivningar av de åtgärder som tillämpas om kränkningar förekommer. Vid intervjuer framkommer emellertid att eleverna inte känner till att det finns en likabehandlingsplan och att lärarna visserligen vet ungefär vad planen innehåller, men inte när den ska revideras.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna (5 kap. 5§ skollagen).

Vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller utgör extra anpassningar eller särskilt stöd (5 kap. 4a § skollagen)

Det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning (5 kap. 4e § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever (6 kap. 8 § skollagen). Planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad (2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att det bedrivs ett arbete för att skapa trygghet och studiero samt för att motverka kränkande behandling på skolan. Även om eleverna inte känner till innehållet i likabehandlingsplanen och den inte heller är helt förankrad hos lärarna visar utredningen sammantaget inget annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom området. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning av elevers frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av genomförda intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framgår att skolan använder sig av ett digitalt system för att registrera närvaro och tar ut frånvaro varje vecka för att få en överblick över hur frånvaron ser ut. Arbetsgången är sådan att socialpedagogen/kuratorn ringer direkt om en elev är frånvarande. Om en elev är hemma mycket brukar socialpedagogen/kuratorn även kalla till möte. Det kan även vara så att skolsköterskan samtalar med föräldrar eller elev. Det blir ett möte där klassföreståndare är med och det görs en frånvaroutredning för att hitta en lösning. Socialpedagogen/kuratorn gör skriftliga frånvaroutredningar. Om det är omfattande frånvaro är rektorn även med på möten med föräldrarna.

Rättslig reglering

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag (7 kap. 17 § första och fjärde stycket skollagen).

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan (7 kap. 19 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Det finns system på skolenheten både för att registrera närvaro samt för att upptäcka och även utreda upprepad eller längre frånvaro. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisningens innehåll och omfattning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Vid intervjuer och i den dokumentation Skolinspektionen tagit del av framkommer att skolan har haft frekventa lärarbyten i flera ämnen. De intervjuade har olika uppfattningar kring om det vid lärarbyten sker ett överlämnande möte så att den lärare som tar över undervisningen vet vad eleverna undervisats i och vad de kan. Enligt rektorn ska det alltid ske en överlämning mellan den avlämnande och nya läraren. Vidare ska det finnas skriftliga planeringar i varje ämne. Rektor uppger dock att det förekommer att överlämnningar uteblir och att rektorn inte har kontrollerat att det alltid finns skriftliga planeringar i alla ämnen. Lärare säger emellertid vid intervju att de i samband med lärarbyte själva har tagit reda på vad eleverna kan och vad de har undervisats i i förhållande till kursplanerna. I delar där elever fått liten undervisning i förhållande till kursplanens syfte och centrala innehåll uppger såväl rektor som lärare att planeringar finns för hur elever ska få undervisning i enlighet med ämnets kursplan.

Rättslig reglering

För varje ämne ska en kursplan gälla. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om kursplaner. (10 kap. 8 § skollagen)

För grundskolan gäller en läroplan enligt 1 kap. 11 § första stycket skollagen (2010:800). Läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § samma förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna

kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier. Förordning (2022:280). (9 kap. 1 § skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att skolenheten har haft frekventa lärarbyten och att överlämningar till nya lärare inte alltid har skett så att dessa får veta vad eleverna fått undervisning i. Emellertid tar lärare på andra sätt reda på vad eleverna har arbetat med inom ämnet och planering finns så att eleverna ges innehåll i samtliga delar i kursplanerna. Skolinspektionen bedömer sammantaget att det inte framkommit att huvudmannen brutit mot bestämmelserna när det gäller undervisningens innehåll och omfattning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet är fattat av Ingrid Hesselén Brunius

Utredaren Benjamin Faghih har varit föredragande i ärendet

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsråd Kristina Svensson medverkat.